

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ MGR JIUJIE JIN

Podstawowe dane osobowe recenzenta

Gdańsk, dnia 05.10.2020 r.

dr hab. Anna Fabrello

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina: wokalistyka

e-mail

a.pl

Zleceniodawca opinii

Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo z dn. 11.08.2020 r.

Zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku, tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 roku poz. 1789.), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz. U. z 2018 roku poz.261) w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnych oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art.179 ust 1 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669).

Do nadesłanego mi pisma z dn. 11.08.2020, informującego o wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta pracy doktorskiej Pani JiuJie Jin pt. „ Analiza porównawcza ról mezzosopranowych Azuceny z *Trubadura* i Amneris z *Aidy* Giuseppe Verdiego” dołączono:

- dokumentacja mgr JiuJie Jin
- dzieło artystyczne (nośnik CD)
- opis dzieła

Podstawowe dane o kandydatce

Pani Jiujie Jin urodziła się [redacted] (iny). W latach 2005-2008 uczęszczała do Centralnego Konserwatorium Muzycznego w Pekinie. Następnie w latach 2008-2013 kontynuowała naukę na studiach I stopnia w Pekinie. Już w czasie studiów wykonywała partie Lariny w Konserwatorium Czajkowskiego w Moskwie. W 2015 roku otrzymała tytuł magistra Centralnego Konserwatorium Muzycznego w Pekinie na Wydziale Śpiewu Operowego. W czasie edukacji muzycznej w Pekinie została zauważona podczas przesłuchań i konkursów wokalnych w Chinach.

- 2007 HongKong Youth Music Festival Opera Team - Pierwsza Nagroda
- 2007 HongKong Youth Music Festival Chinese Art Songs team - Druga Nagroda
- 2014 Gut Immling International Competition China area - Trzecia Nagroda
- 2014 Shihua Competition in Wuhan area - Pierwsza Nagroda

Po ukończeniu studiów została solistką w National Center for the Performing Arts w Pekinie. Na tejże scenie wykonywała takie partie jak: Giovanna (Rigoletto), Larina (Eugeniusz Oniegin), Flosshilde (Złoto Renu), Amneris (Aida), Azucena (Il Trovatore), Suzuki (Madama Butterfly), Carmen (Carmen). Artystka występowała w teatrach operowych w Chinach (Pekin, Wuhan, Yunnan), poza tym występowała na scenach Europy, w takich krajach jak Hiszpania, Francja, Niemcy. Poza występami na scenach operowych Artystka wykonuje recitale z liryką wokalną.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Jiujie Jin pt. „ Analiza porównawcza ról mezzosopranowych Azuceny z *Trubadura* i Amneris z *Aidy* Giuseppe Verdiego” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku CD oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne

Dzieło artystyczne obejmuje nagrania:

G.Verdi *Aida* Akt I Quella insolita gioia...

Akt II Silenzio! Aida verso noi s'avanza

Akt II Pietà, ti prenda del mio dolor

Akt IV L'abborrita rivale a me sfuggia

Akt IV Ohimè! Morir mi sento....

Wykonawcy:

Aida Fei HAO
Amneris Jiujie JIN
Radames Sen XU
fortepian Weiwei XU
realizacja nagrania Yongpeng LIU
data 31.01.2019

Il Trovatore Akt II Stride la vampa
 Akt II Del pari mesta
 Akt II Non son tuo figlio!
 Akt II Oh giusto cielo!
 Akt III Ecco la
 Akt IV Madre, non dormi?

data 31.01.2019

Akt II Condotta ell'era in ceppi

data 02.08.2020

Wykonawcy:

Azucena Jiujie JIN
Manrico Yiran LIU
Count di Luna Yiluan ZHAO
fortepian Weiwei XU

realizacja nagrania Yongpeng LIU

Partia Amneris stanowi duże wyzwanie dla śpiewaczek, jest ona wymagająca pod względem technicznym, ale również pod względem prowadzenia postaci w spektaklu. Dla głosów mezzosopranowych znajduje się często w sferze marzeń i jednocześnie budzi respekt. Pani Jiujie Jin miała okazję kilkakrotnie wystąpić na deskach opery wykonując par-

tię Amneris. Dla tak młodej śpiewaczki było to zapewne ambitne zadanie i jego wykonanie wymagało ogromnej pracy. Na płycie znajduje się nagranie partii Amneris z opery *Aida* i Azuceny z *Trubadura* Giuseppe Verdiego. Przedstawione zostały arie, duety i tercety. Pani Jiujie Jin dysponuje głosem mezzosopranowym o ciepłej i aksamitnej barwie. Duża swoboda z jaką porusza się śpiewaczka w obu partiach wymaga dużej rozpiętości skali i wyrównanego brzmienia. W partii Amneris w wykonaniu Doktorantki słychać szlachetność i nobliwość. Śpiewaczka od początku świadomie buduje postać, mając na uwadze to, że Amneris była córką faraona, stąd wyraźnie słyszalne w barwie szlachetność, duma i siła. Swobodne operowanie legato można zaobserwować w „Pietà, ti prenda del mio dolor” czy „L'aborrita rivale a me sfuggia”, gdzie w duecie z Radamesem emocje narastają i głosy śpiewaków przenikają i niekiedy wtapiają się w siebie. Na uwagę zasługuje wykonawca partii Radamesa, Sen Xu, zarówno uroda jego głosu jak i ekspresja są słyszalne i wpływają na sceny wykonane z Doktorantką. Nieco inaczej przedstawia Artystka partię Azuceny. Kolor głosu brzmi nieco wyraźniej i ostrzej. Siła głosu Artystki niejednokrotnie daje się zauważyć podczas momentów finałowych lub tam, gdzie narastają emocje i następuje kulminacja. Słychać wyraźnie dużą dawkę ekspresji a barwa jest wyraźnie przyciemniona, co mogłoby sugerować ukazanie kobiety dojrzałej. Pani Jiujie Jin w sposób konsekwentny i przemyślany przedstawia Azucenę jako nieszczęśliwą, przepelnioną nienawiścią, ale jednocześnie miłującą swego przybranego syna. Doktorantka nie uniknęła jednak pewnych niedociągnięć, słychać niekiedy nieczystości związane z intonacją, głos czasami jest nieco „zachrypnięty”. Doktorantka podjęła się zadania niezwykle trudnego, w dokumentacji znajdowała się informacja, że nagranie całego materiału muzycznego (poza jedną arią) dokonano jednego dnia, 31.08.2019. Być może pewne mankamenty wokalne spowodowane były ograniczeniem czasowym podczas jednej sesji nagraniowej lub zwykłym „zmęczeniem materiału”. W arii „Condotta ell'era in ceppi”, którą Artystka do grywała 2.08.2020 r. głos brzmi klarownie i pewnie, jedyne spięcie w brzmieniu pojawia się na rozdzierającym krzyku Azuceny (b2), lecz wynika ono z emocji, przez co finał arii jest niezwykle prawdziwy i przejmujący, wyraźnie słychać rozpacz i cierpienie.

Rola Amneris czy Azuceny, mimo, iż jest drugoplanową, może stać się dla śpiewaczek rolą życiową. Nie bez przyczyny sięgały po nie divy takie jak Fiorenza Cossotto, Dolora Zajick czy Elena Obraztsova. Dla Pani Jiejie Jin zmierzenie się z omawianymi rolami z oper Verdiego było zapewne wyzwaniem i krokiem przełomowym w karierze. W przedstawionym dziele artystycznym słychać, że Artystka w sposób przemyślany i konsekwentny prowadzi swoje bohaterki, potrafi wykorzystać umiejętności techniczne, budując

przede wszystkim na emocjach i tragizmie postaci, tworząc tym samym swój indywidualny styl.

Część opisowa

Praca rozpoczyna się od Abstraktu w języku polskim oraz angielskim, kolejno znajduje się wstęp, cztery rozdziały i zakończenie oraz bibliografia. Konstrukcja pracy jest logiczna i poprawna pod względem metodologicznym.

Rozdział pierwszy jest niejako wprowadzeniem, w którym objaśnione zostaje skąd wybór tematu i jak duże znaczenie dla Doktorantki odgrywają role mezzosopranowe z wybranych dzieł Giuseppe Verdiego. Autorka przybliża również znaczenie i pozycję opery zachodniej na chińskim rynku muzycznym. Zwraca uwagę na popularność i niesłabnący popyt na dzieła Verdiego na scenach i estradach Państwa Środka, co również przekłada się na zwiększoną liczbę publikacji i opracowań muzycznych tego kompozytora. W rozdziale tym również przybliżona została sylwetka Giuseppe Verdiego ze szczególnym uwzględnieniem jego twórczości.

Rozdział drugi jest najobszerniejszy z całej pracy. Znajdują się w nim kulisy powstania oper *Aida* i *Il Trovatore* oraz libretto. Autorka w sposób szczegółowy nakreśla zarys bohaterów, opisuje cechy i charakterystykę głosów mezzosopranowych w operach Verdiego. Z dużą atencją Doktorantka odnosi się do przedstawienia studium psychologicznego omawianych postaci, zwraca uwagę na przeżycia jakie towarzyszą bohaterkom, ich przemiany, ukazując przy tym całą paletę barw i emocji.

Autorka pracy przywołuje również inne przykłady mezzosopranowych postaci z oper Giuseppe Verdiego, zestawia je z omawianymi i dokonuje porównań.

Aby w pełni poddać analizie każdą z bohaterek, Pani Jiujiu Jin przedstawia tłumaczenia tekstów arii i scen w których występują Amneris i Azucena. Należy zauważyć, iż przedstawione tłumaczenia są tłumaczeniami własnymi Autorki pracy. Bardzo interesująco nakreślony został obraz Azuceny jako postaci złożonej i wielowymiarowej, Doktorantka określa ją mianem kobiety o trzech tożsamościach. W rozdziale tym znajduje się również opis problemów wykonawczych partii Amneris i Azuceny, wyzwania jakie stoją przed śpiewaczkami dotyczą zarówno warstwy emocjonalnej, ale także aspektów technicznych w warstwie artykulacyjnej, dynamice czy właściwym operowaniu oddechem.

Kolejny rozdział to porównanie dwóch omawianych bohaterek, Amneris i Azuceny. Doktorantka podkreśla jak ważne znaczenie w spektaklach operowych odgrywają. „To one (Azucena i Amneris) są źródłem i siłą napędową rozwoju fabuły. Bez tych dwóch ról akcja nie mogłaby się rozwinąć w swym dramatycznym charakterze”. Pomimo, iż są to role drugoplanowe, bez wątpienia nadają kierunek akcji i każde pojawienie ich na scenie powoduje przyspieszenie fabuły. Pani Jiujie Jin zaznacza jak istotnym jest stworzenie postaci prawdziwej i wiarygodnej, stąd ukazane relacje między bohaterami, ich przeżycia. „Celem sztuki wokalne jest oddziaływanie na słuchacza za pomocą śpiewu. Pobudzenie emocji odbiorcy to jedna z podstawowych zasad twórczości artystycznej. Śpiew musi wynikać z emocji, a dźwięk i związane z nim uczucia wynikające z tekstu łącznie mają działać na odbiorcę”.

Ostatni rozdział zawiera informacje o wybitnych śpiewaczkach, które zasłynęły kreacjami partii Amneris i Azuceny. Autorka dowodzi jak ważnym momentem w karierze dla tychże artystek były omawiane role. Opierając się na własnych przemyśleniach i doświadczeniu, Doktorantka wylicza jakie czynniki sumują się na powodzenie wykonania partii Amneris i Azuceny i jak ważnym aspektem jest świadomość artystyczna. „...na świadomość artystyczną składają się trzy aspekty: światopogląd, wiedza oraz ukształtowany system wartości, a także szeroką wiedzę z zakresu muzyki, nauki i kultury. Oprócz tego konieczna jest bogata wyobraźnia artystyczna i umiejętność obserwacji, to one bowiem znajdują bezpośrednie odzwierciedlenie w artystycznej ekspresji”. Doktorantka pokazuje w jaki sposób przebiega proces kształcenia młodych śpiewaków w Chinach, wylicza różnice w ekspresji i świadomości artystycznej poza Państwem Środka. Niezwykle cenne uwagi techniczne znajdują się pod koniec rozdziału, gdzie Autorka charakteryzuje „mezzosopran verdiowski”, opisuje jego możliwości, cechy i wskazuje na problemy wykonawcze. Autorka świadomie podejmuje i kreśli psychologiczny profil tytułowych bohaterek dzieł Verdiego. Ma to za zadanie uświadomienia jak duży ciężar spoczywa na wykonawczyńach partii Amneris i Azuceny. Wielokrotnie, jak podkreśla Autorka pracy, rola Azuceny jest często rolą przełomową w karierze młodych śpiewaczek, podyktowane jest to zarówno wymogami w niezwykle trudnej pod względami technicznymi partii jak również stanowi ważny aspekt budowania autentycznego studium psychologicznego postaci.

W tym miejscu chciałabym zwrócić uwagę na drobny błąd w pracy. W pierwszym rozdziale Autorka używa zaimka „ta” w bierniku, pisząc „tą operę” czy „tą rolę” (str.8),

zamiast poprawnie używać zaimka, dopasowując końcówkę do rzeczownika, czyli „tę operę” i „tę rolę”. Te drobne uwagi nie mogą jednak przesłaniać całości pracy pisemnej, w której Doktorantka w wyczerpujący sposób opisała temat.

Konkluzja

Praca doktorska mgr Jiujie Jin – zarówno w zaprezentowanym dziele, jak i w jego opisie stanowi rzetelny materiał w oparciu o własne przemyślenia i doświadczenia sceniczne.

Zaprezentowane dzieło artystyczne oraz interesujący jego opis oceniam pozytywnie i wobec tego uważam, że praca doktorska mgr Jiujie Jin stanowi ciekawy wkład w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktorantkę, jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że mgr Jiujie Jin wykazała się umiejętnościami artystycznymi oraz wiedzą teoretyczną.

W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003

dr hab. Anna Fabrello

